

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 2 октябрь

г.Казань

КАРАР

№ 1206

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 30 июль, 531 нче карарына үзгәрешләр кергү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының урман хужалыгын үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 30 июль, 531 нче карарына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 ел, 9 июль, 478 нче; 2015 ел, 4 июнь, 406 нчы; 2015 ел, 26 сентябрь, 711 нче; 2016 ел, 29 апрель, 262 нче; 2017 ел, 10 май, 270 нче; 2018 ел, 26 апрель, 292 нче; 2018 ел, 4 сентябрь, 750 нче; 2019 ел, 19 июль, 598 нче; 2020 ел, 18 июнь, 499 нчы; 2021 ел, 11 август, 701 нче; 2022 ел, 25 май, 485 нче, 2023 ел, 27 май, 643 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

исемен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында»

1 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Бу карарга теркәлгән «Татарстан Республикасында урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын (алга таба – дәүләт программасы) расларга.

2 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгын дәүләт программасының җаваплы башкаручысы итеп билгеләргә.»;

3 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына ел саен чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджетын формалаштырганда,

мөмкинлекләрне исәпкә алып, һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан әлеге максатларга жиберелә торган акча чикләрендә дәүләт программасы чараларын гамәлгә ашыруга акча күздә тотарга.»;

әлеге карар белән расланган «Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» дәүләт программасын яңа редакциядә (карарга теркәлә) бәян итәргә.

2. Бу карарның кушымтасы нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарларының кайбер нигезләмәләре үз көчен югалткан дип танырга.

3. Бу карар 2024 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә дип билгеләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2013 ел, 30 июль, 531 нче
карары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2023 ел, 02 октябрь, 1206 нчы
карары редакциясендә)

«Татарстан Республикасында урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә стратегик приоритетлар

I. Татарстан Республикасы урман хужалыгыныңагымдагы торышын бәяләү.

Татарстан Республикасы Россия Федерациясенә аз урманлы төбәкләренә керә. Республика буенча урманлык 17,5 процент тәшкил итә, районнар буенча ул һич тә тигезсез һәм 2,8 проценттан 41,3 процентка кадәр тирбәлә. Урман фондына кермәгән урман фондының һәм урманнарның гомуми мәйданы 2023 елның 1 гыйнварына 1 267,2 мең гектар тәшкил итә. Утыртуларның уртача яше - 54 яшь. Республика урманнары күп максатлы әһәмияткә ия һәм иң мөһим мохит булдыручы һәм уртача яклау функцияләрен үти, алардан файдалану режимы урман хужалыгын югары дәрәжәдә алып баруны таләп итә. Татарстан Республикасының урман ресурслары запаслары 206,51 млн. куб метр тәшкил итә.

Урман хужалыгы регламентларын төзегәндә саналган Татарстан Республикасының урман ресурслары запаслары 189,8 млн. куб метр тәшкил иткән. Барлык төр кисүләрдә агач әзерләүнең еллык күләме 2 232,1 мең куб метр тәшкил иткән, шул исәптән өлгергән һәм картайган урман үсентеләрен кискәндә - 1 732,3 мең куб метр. 2010 - 2022 елларда хисап урман бүлеген куллану 26 - 42 процент тәшкил итте.

Уртача алганда республика буенча ел саен урман белән капланган җирләренң бер гектарынан 0,57 куб.метр ликвидлы агач киселә, шул ук вакытта аның уртача үсеше 4,0 куб метр тәшкил итә.

2022 ел нәтижеләре буенча урман хужалыгы өлкәсендә:

файдалануга тапшырылган урман фонды җирләренә майданнары өлешен урман фонды җирләренә гомуми мәйданында 28,5 процент дәрәжәсенә кадәр арттырырга;

урманны торгызу һәм урман үрчәтү мәйданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары мәйданына карата нисбәтен 157,7 процентка кадәр арттырырга;
3 703 гектар майданда урман торгызу һәм урман үрчәтү чаралары үткәрелде:

Татарстан Республикасы территориясенә урманлыгы 17,5 процент дәрәжәсендә сакланган;

яклау функцияләрен башкаручы урманнарның урманнарның урманнарның гомуми мәйданынан 45 процент дәрәжәсендә сакланышы;

урман белән капланган мәйдан 100 процентка сакланган;
агач әзерләүнең тиешле күләменә карата үзагачны алу күләме 36,2 процентка житкән;

97 471,5 мең гектар мәйданда жир өсте ысуллары белән дәүләт урман патологиясе мониторингы үткәрелде;

“Федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урман сагын) гамәлгә ашыручы вазыйфай затларның уртача саны, урман фонды жирләренә 50 мең гектарына” күрсәткеченә әһәмияте 27,95 дәрәжәсендә тәмин ителде;

урманнарны таксацияләү үткәрелгән һәм аларга карата соңгы 10 ел дәвамында аларны саклау, яклау һәм яңадан житештерү чараларын проектлау гамәлгә ашырылган урманнар мәйданы өлеше урман хужалыгын интенсив кулланып һәм алып бару белән 100 процентка кадәр тәмин ителгән;

4,6 мең берәмлек урман хужалыгы техникасы һәм жайланмасы сатып алынган, 729 млн. данә утырту материалы үстерелгән, шул исәптән ябык тамыр системасы белән - 60,3 млн. данә;

урманнарны яңадан торгызу чараларын үтәүче учреждениеләрне урманнарны торгызу һәм урман торгызу буенча чаралар комплексын уздыру өчен махсус техника һәм жайланмалар белән тәмин итү 56 процент тәшкил итте;

әзерләнгән орлыкларның гомуми күләмендә яхшырган нәсел үзлекләре булган орлыклар өлешен арттыру 3,4 процентка житкән;

утырту материалының гомуми күләмендә ябык тамыр системасы булган утырту материалы өлеше 35,3 процент тәшкил итте;

яхшы нәселдәнлек үзлекләре булган утырту материалы тарафыннан булдырылган урман культуралары өлеше ясалма урман торгызу күләменә 12,03 процентын алып тора;

Татарстан Республикасы урман фонды территориясендә урман янгыннары теркәлмәгән;

махсус учреждениеләрне урман янгыннарына каршы махсус техника һәм жайланмалар белән жиһазлау 93,5 процент тәшкил итә;

урман фонды жирләренә 1 гектарына исәпләгәндә урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләме 395 сумга житкән;

урманнарга зыян китерә торган урман законнарын бозуларны булдырмау динамикасы узган елда хокук бозулар дәрәжәсенә карата 48,1 процент тәшкил итте;

югары белем бирү мәгариф оешмаларын һәм һөнәри белем бирү оешмаларын тәмамлаган профильле белемле 18 яшь белгеч жәлеп ителде.

II. Дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә дәүләт сәясәтенең өстенлекләрен һәм максатларын тасвирлау

«Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы (алга таба - Татарстан Республикасы дәүләт программасы) урманнардан файдалану, аларны саклау, яклау һәм яңадан житештерү өлкәсендә урман хужалыгын үстерүнең максатларын, бурычларын һәм төп юнәлешләрен, урман

хужалыгын үстерүне ресурс, кадрлар, фәнни-техник тээмин итүне, Татарстан Республикасы дәүләт программасы чараларын гамәлгә ашыру механизмнарын һәм аларның нәтижәлелеген бәяләү күрсәткечләрен билгели.

Татарстан Республикасы дәүләт программасы «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенә милли максатлары турында» 2020 елның 21 июлендәге 474 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы белән (алга таба - милли максатлар) билгеләнгән Россия Федерациясе үсешенә милли максатларына ирешүгә, шулай ук «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе белән билгеләнгән Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү мәсьәләләрен хәл итүгә (алга таба - Стратегия-2030 елга кадәр) юнәлтелгән.

Татарстан Республикасы дәүләт программасының максаты урман хужалыгын алып баруның, урманнарны саклауның, яклауның, алардан файдалануның һәм аларны торгызуның нәтижәлелеген арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тээмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тээмин итү.

Күрсәтелгән максатка ярашлы рәвештә һәм урман хужалыгының төп проблемаларын һәм аның үсеш фаразын исәпкә алып Татарстан Республикасы дәүләт программасы түбәндәге бурычларны хәл итүне күздә тотта:

киселгән һәм һәлак булган урман утыртмаларының барлык участкаларында урманнарны, шул исәптән аларны янадан торгызу нигезендә саклау;

урман хужалыгының социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү;

урман янгыннарын сүндерү формированиеләре эшчәнлеген тээмин итү һәм янгынга каршы пропагандалау;

урман тармагына белгечләргә жәлеп итү һәм беркетү өчен шартлар тудыру;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә аерым вәкаләтләргә гамәлгә ашыруны тээмин итү;

нәтижәлелекне күтәрү:

урманнардан файдалану, аларны торгызу һәм зарарлы организмнардан саклауның;

урман янгыннары барлыкка килүне һәм таралуны кисәтү, шулай ук аларны сүндерү;

урман орлыкчылыгы һәм питомник хужалыгы;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә идарә.

Әлеге бурычларны үтәү өчен чикләнгән финанс ресурслары шартларында Татарстан Республикасы дәүләт программасының түбәндәге өстенлекле юнәлешләр билгеләнде:

урманнарның ресурс потенциалын торгызу, урман торгызу эшләре ысулларын оптимальләштерү, урман генетикасы һәм урман орлыкчылыгында селекция казанышларыннан файдалану, урманнарны янадан торгызуның заманча технологияләрен куллану юлы белән аларның продуктлылыгын һәм сыйфатын күтәрү;

урман утыртмаларының токым составын яхшырту, агачның законсыз тармакларын һәм күлгә әйләнешен киметү;

эрозиягә каршы урман утыртмалары, юл буендагы кар саклагыч урман полосалары биләгән жирләргә агач-куак үсентеләргә биләгән жирләргә булдыру һәм үчерү эшләрен оештыруны камилләштерү;

урманнарны янгынан саклауны, урманнарны жирдән һәм авиациядән саклауны жәлеп итеп, урман янгыннарын оператив ачыклауны һәм сүндерүне тәмин итү, урман янгыннары станцияләренең өстәмә челтәрен булдыру, урман янгыннары хезмәтләрен матди-техник жиһазлау, янгынга каршы кисәтү (профилактика) чараларын үткәру, урман янгыннарын мониторинглау системасын булдыру юлы белән саклау;

урман фонды жирләрендә урнашкан урманнарда федераль дәүләт урман контроле (күзәтчелеге), урман саклау системасын камилләштерү, урман законнарын бозуларга һәм агач материалының легаль булмаган әйләнешенә каршы тору;

интенсив антропоген йогынты аркасында бозылган урман жирләрен комплекслы реабилитацияләү проектларын эшләү, урман хужалыгына идарә итү һәм алып бару, урманнан файдалану, урман торгызу, урманны саклау һәм яклау өлкәсендә норматив-хокукый базаны һәм мәгълүмат системаларын камилләштерү, икътисадый һәм экологик нигезләүләренә эшләү;

заманча югары технологияле жиһазлар базасында агач материалын тирәнтен эшкәртү.

Татарстан Республикасы дәүләт программасы чаралары системасы билгеләнгән максатка ирешүгә һәм куелган бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән.

Татарстан Республикасы дәүләт программасы чаралары күздә тотат:

урман хужалыгы, урман торгызу, янгынга каршы һәм урман саклау эшләрен техник яктан яңадан коралландыру;

урман ресурсларын тоткарлыксыз, табигатьне саклауны тәмин итү максатында яңа технологияләр эшләү һәм техник чаралар кертү;

кыйммәтле урман утыртмаларының майданын арттыру;

урманнарның санитар торышын яхшырту, янгынга каршы билгеләнгән юллар төзү;

урман торгызу һәм урман үрчетү өчен утырту материалын үстерү очрагында урман орлыкларының республика резерв фондын еллар урман орлыкларына кыйммәт булмаган чорда булдыру;

яңа прогрессив технологияләр һәм урман ресурсларын торгызу ысулларын эшләү максатыннан урман ресурсларын өйрәнүне һәм яңадан торгызуны фәнни тәмин итү;

урманнан файдалануны икътисадый һәм хокукый жайга салу механизмнарын камилләштерү, ГИС-технологияләр һәм системалар кертү.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын әзерләгәндә Татарстан Республикасы урманнарының күпкырлы әһәмиятен исәпкә алып, аның комплекслы экологик, урман хужалыгы һәм социаль-икътисадый юнәлешә исәпкә алынды.

III. Стратегик өстенлекләр, илкүләм максатлар һәм Стратегия-2030 максатлары, Россия Федерациясә дәүләт программалары күрсәткечләре белән үзара бәйләнеш турында белешмәләр

«Тормыш өчен уңайлы һәм имин мохит» үсешенә милли максатына ирешүне тәмин итү өчен «Экология» милли проектының «Урманнарны саклау» федераль

проекты «Россия Федерациясе халкы өчен уңайлы һәм имин мохит булдыру максатларында ил урманнарын саклау» ижтимагый әһәмияткә ия нәтижә белән баетылды, ул шул исәптән ил территориясендә экологик һәм табигатьне саклау эшчәнлеген тотрыклы үстерүгә юнәлтелгән Татарстан Республикасында эшчәнлек «Урманнарны саклау» региональ проекты кысаларында гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2014 елның 15 апрелендәге 318 номерлы «Урман хужалыгын үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 15 апрелендәге 318 номерлы карары белән расланган «Урман хужалыгын үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасы нигезендә шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт программасының түбәндәге күрсәткечләре (индикаторлары) билгеләнде:

урман торгызу һәм урман үрчетү мәйданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары мәйданнарына мөнәсәбәте;

Татарстан Республикасы территориясенен урманлылыгы

урман янгыннары мәйданы;

урман янгыннарының гомуми санында алар билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгыннары өлеше;

урман фонды жирләренен 1 гектарына исәпләгәндә урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләме;

файдалануга тапшырылган урман фонды жирләренен мәйданнары өлешен урман фонды жирләренен гомуми мәйданы өлеше;

фактта агач хәзерләү күләменен билгеләнгән һәм рөхсәт ителгән агач алу күләменә карата нисбәте;

эзерләнгән орлыкларның гомуми күләмендә яхшыртылган нәсел сыйфатлары булган орлыклар өлеше;

утырту материалының гомуми күләмендә ябык тамыр системалы утырту материалы өлеше;

үткән елдагы бозулар risks дәрәжәсенә карата урманнарға зыян сала торган урман законнарын бозулар барлыкка килүне кисәтү динамикасы.

IV. Дәүләт идарәсе бурычлары, аларны урман хужалыгы тармакларында һәм дәүләт идарәсе даирәсендә нәтижәле хәл итү ысуллары

“Урманнарны урман хужалыгын алып баруның, саклауның, алардан файдалануның, алардан файдалануның һәм яңадан житештерү нәтижәлеген арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тәэмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәэмин итү” Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатына ирешү өчен Татарстан Республикасы дәүләт программасының һәм аның структур элементларының түбәндәге бурычлары хәл ителә:

киселгән һәм һәлак булган урман утыртмаларының барлык участкаларында урманнарны, шул исәптән аларны яңадан торгызу нигезендә саклау;

урман хужалыгының социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү;

урманнардан файдалану, аларны торгызу һәм зарарлы организмнардан саклауның нәтижәлелеген арттыру;

урман янгыннары барлыкка килүне һәм таралуны кисәтү, шулай ук аларны сүндерү нәтижәлелеген арттыру;

урман янгыннарын сүндерү формированиеләре эшчәнлеген тәмин итү һәм янгынга каршы пропагандалау;

урман орлыкчылыгы һәм питомник хужалыгы нәтижәлелеген арттыру;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә идарә;

урман тармагына белгечләрне жәлеп итү һәм беркетү өчен шартлар тудыру;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә аерым вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәмин итү;

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру республиканың баланслы социаль-иқътисады үсешенә һәм гражданның уңайлы әйләнә-тирә мохиткә конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруга ярдәм итәчәк.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыруның уңышлылыгын бәяләү өчен аерым механизмнарны һәм конкрет чараларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген билгели торган күрсәткечләр системасы формалаштырылды.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын чараларын тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

урманны торгызу һәм урман үрчетү мәйданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары мәйданына карата нисбәтен 100 процент дәрәжәсендә;

Татарстан Республикасы территориясенә урманчылыгын 17,5 процент дәрәжәсендә сакларга;

урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләмен урман фонды жирләренә 1 гектарына исәпләгәндә 437,13 сум дәрәжәсенә кадәр арттырырга;

урман янгыннарының гомуми санында алар билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгыннары өлешен 86,3 процент дәрәжәсеннән ким булмаган саклау.

«Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү»
Татарстан Республикасы дәүләт программасы
паспорты

1. Төп нигезлэмэләр

Татарстан Республикасы дәүләт программасы кураторы	Нигъмәтуллин Рөстәм Камил улы – Татарстан Республикасы Премьер-министрының беренче урынбасары
Татарстан Республикасы дәүләт программасының җаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы
Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру чоры	I этап: 2014 – 2023 еллар; II этап: 2024 – 2026 еллар
Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатлары	Урман хужалыгын алып баруның, урманнарны саклау, яклау, алардан файдалану һәм аларны яңадан торгызуның нәтижәләгән арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тәмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәмин итү
Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыруның бөтен чорында финанс белән тәмин ителеш күләмнәре	I этап: 11 792 151,8 мең сум; II этап: 3 380 093,1 мең сум
Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максатлары, 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-иқтисадый үстерү стратегиясе (алга таба – Стратегия-2030), Россия Федерациясе дәүләт программасы, Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатлары белән бәйләнеш	«Урманнарны саклау» федераль проекты; «Урман хужалыгын үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасы

2. Татарстан Республикасы дәүләт программасы күрсәткечләре

Т/с	Күрсәтүченең исеме	Күрсәткеч дәрәжәсе	Арту/кимү билгесе	Үлчәү берәмлеге	База күрсәткече		Еллар буенча күрсәткеч эһәмияте			Документ	Күрсәткечкә ирешү өчен җаваплы	Илкүләм максатлар, Стратегия-2030 максатлары күрсәткечләре белән бәйләнеш	Муниципаль берәмлектә гамәлгә ашыру билгесе	Мәгълүмат системасы
					күрсәткече	елы	2024	2025	2026					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Урман хужалыгын алып баруның, урманнарны саклау, яклау, алардан файдалану һәм аларны яңадан торгызуның нәтижәләгән арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тәэмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәэмин итү														
1.1.	Киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары майданына карата урман торгызу һәм урман үрчәтү майданы нисбәте	илкүләм проект (алга таба – ИП)	арта бара торган	процент	90,3	2023	100	100	100	Россия Федерациясе Президенты каршындагы Стратегик үсеш һәм илкүләм проектлар советы Президиумының 2018 елның 24 декабрендәге 16 номерлы беркетмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2021 елның 1 октябрендәге 6-2765 номерлы боерыгы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2023 – 2025 елларга республика башкарма хакимият органнары, Татарстан Республикасының аерым дәүләт учреждениеләре эшчәнлеге	Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министры (алга таба – Урман хужалыгы министрылыгы)	Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешен илкүләм максатлары турында» 2020 елның 21 июлдәге 474 номерлы Указында билгеләнгән 2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешен илкүләм максатлары нигезендә «Яшәү өчен уңайлы һәм имин мохит» илкүләм үсеш максатларына ирешүне тәэмин итү өчен «Экология» илкүләм проектының «Урманнарны саклау» федераль проектына ил территориясендә экологик һәм табигатьне саклау эшчәнлеген тотрыклы	юк	Россия Федерациясе Табигать ресурслары һәм экология министрлыгының (алга таба Табигать ресурслары министрлыгы) 2021 елның 24 декабрендәге 1007 номерлы боерыгы белән расланган

										эффективлыгын һәм халыкның тормыш сыйфатын бәяләү индикаторларын раслау турында» 2023 ел, 31 март, 385 нче карары		үстерүгә дә юнәлдерелгән «Россия Федерациясе халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәмин итү максатларында ил урманнарын саклау» дигән ижтимагый эһәмиятле күрсәткеч өстәлде		14-ГЛР хисап формасы; Табиғат ресурслары министрлыгының 2022 елның 1 мартындагы 144 номерлы боерыгы белән расланган 18-ОИП хисап формасы
1.2.	Татарстан Республикасы территориясенә урманлылыгы	Россия Федерациясе дәүләт программасы (алга таба – РФ ДП)	арта бараторган	процент	17,5	2023	17,5	17,5	17,5	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 11 февралендәге б-312 номерлы боерыгы	Урман хужалыгы министрлыгы	Күрсәткеч «Россия Федерациясе халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәмин итү максатларында ил урманнарын саклау» ижтимагый эһәмиятле нәтижәгә йогынты ясы, «Экология» ил-күләм проектының «Урманнарны саклау» федераль проекты кысаларында «Тормыш өчен уңайлы һәм имин мохит» ил-күләм максатына ирешүгә юнәлдерелгән	юк	Табиғат ресурслары министрлыгының 2021 елның 24 декабрендәге 1007 номерлы боерыгы белән расланган 3-ГЛР формасы

1.3.	Россия Федерациясе бюджет системасына урман фонды жирләрәндә урнашкан урманнарны файдаланудан, урман фонды жирләрәненең 1 гектары исәбеннән чыгып, түләүләр күләме	РФ ДП	арта бара торган	сум	370,9	2023	380,8	396,0	437,13	Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң «Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясенән аерым вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субвенцияләр рәвешендә бирелә торган акчаларны тоту һәм исәпкә алу кагыйдәләрен раслау турында» 2006 елның 29 декабрәндәге 837 номерлы карары	Урман хужалыгы министрлыгы	Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан 2023 елның 2 февралендә «Электрон бюджет» ижтимагый финанслар белән идарә итүненә дәүләт берләштерелгән мәғлүмат системасының дәүләт программалары белән идарә итү ярдәмче системасында расланган «Урман хужалыгын үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасының (комплекслы программасының) төп күрсәткече булып тора	юк	Табигать ресурслары министрлыгының 2022 елның 1 мартындагы 144 номерлы боерыгы белән расланган 18-ОИП хисап формасы
1.4.	Урман янгыннарының гомуми санында билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүнделәргән урман янгыннары өлеше	РФ ДП	арта бара торган	процент	86,3	2023	86,3	86,3	86,3	Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2021 елның 11 февралендәге б-312 номерлы боерыгы	Урман хужалыгы министрлыгы	Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2021 елның 11 февралендәге 312-р боерыгы белән расланган 2030 елга кадәр Россия Федерациясе урман комплексын үстерү стратегиясенән «Урманнарны саклауны һәм яклауны камилләштерү» юнәлешенәң төп күрсәткече булып тора	юк	урман янгыны турында акт; Табигать ресурслары министрлыгының 2022 елның 1 мартындагы 144 номерлы боерыгы белән расланган

4. Татарстан Республикасы дәүләт программасы структурасы

Т/с	Структур элемент бурычлары	Структур элемент бурычларын гамәлгә ашырудан көтелә торган нәтижеләрнең кыскача тасвирламасы	Күрсәткечләр белән бәйләнеш
1	2	3	4
«Татарстан Республикасының урман хужалыгын үстерү» дәүләт программасы			
«Татарстан Республикасы урманнарын саклау» төбәк проекты			
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Р.Ә.Кузюров – Татарстан Республикасы урман хужалыгы министры		Гамәлгә ашыру срогы: 2021 – 2025 еллар	
1.	Киселгән һәм һәлак булган урман утыртмаларының барлык участокларында урманнарны, шул исәптән аларны яңадан торгызу нигезендә саклау	<p>1. Яңадан торгызу таләп ителә торган урманнарның һәм торгызыла торган урманнарның торышын системалы күзәтү, шулай ук урманнарны торгызу һәм аларны торгызуны тәмин итү өлкәсендә идарә итүне гамәлгә ашыру максатларында аларның торышын анализлау, бәяләү һәм аларданы үзгәрешләрне фаразлау</p> <p>2. Урман утыртмалары булмаган һәм урман торгызу эшләрен таләп итә торган жирләрнең, урман торгызуның мөмкин булган ысуллары турында актуаль һәм дөрес мәгълүмат алу.</p> <p>3. Именият фондларында, урманнардан файдаланучы затлар фондларында саклана торган орлыклар партияләренә булуын тәмин итү.</p> <p>4. Урманнарны торгызу чараларын башкаручы учреждениеләрне махсулаштырылган техника һәм жиһаз, башлыча үз илебездә житештерелгәннәр (тракторлар, сабаннар, культиваторлар, урман утырту машиналары, тырмалар, чәчкечләр, куак кискечләр, агачлар тартып чыгаручылар һәм башкалар) белән тәмин итү</p> <p>5. Урман (шул исәптән ясалма урман) торгызу һәм урман үрчетү майданнарын арттыру.</p> <p>6. Арендага алынган һәм арендага алынмаган</p>	<p>1. Урман торгызу һәм урман үрчетү майданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары майданына карата нисбәте.</p> <p>2. Урман торгызу һәм урман үрчетү өчен урман үсемлекләре орлыклары запасы.</p> <p>3. Урман үсемлекләренә үстерелгән утырту материалы саны.</p> <p>4. Урман торгызу һәм урман үрчетү майданы.</p> <p>5. Һәлак булган урман утыртмалары майданы.</p> <p>6. Татарстан Республикасы территориясенә урманлылыгы.</p> <p>7. Урманнар житештерү һәм урман үрчетү чараларына җәлеп ителгән халык саны</p>

		урман кишәрлекләрендә урман торгызу эшләренең сыйфатын яхшырту һәм нәтижелелеген арттыру. 7. Халыкны урманнар торгызу һәм урман үрчетү проектларына күп санда җәлеп итү. Халыкта урман торгызу эшләрен популярлаштыру	
«Социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү» төбәк проекты			
	Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Р.Ә.Кузюров – Татарстан Республикасы урман хужалыгы министры	Гамәлгә ашыру срогы: 2024 – 2026 еллар	
1.	Социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү	1. Учреждение хезмәткәрләренең хезмәт шартларын яхшырту максатларында иң уңай шартлар тудыру. 2. Биналарны эксплуатацияләүнең конструктив куркынычсызлыгын арттыру, биналарның төзелеш корылмаларың, инженерлык коммуникацияләренең тупланган тузуын бетерү һәм техник торышын яхшырту. 3. Коммуналь хезмәтләр чыгымнарын киметү. Биналарның торышын санитария-эпидемиология нормаларына һәм янгынга каршы нормаларга туры китерү. Күчемсез мөлкәт объектларыннан файдалану нәтижелелеген арттыру	Дәүләт бюджет һәм казна учреждениеләренең күчемсез мөлкәт объектларын ремонтлау
«Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт функцияләрен нәтиҗәле гамәлгә ашыруны тәэмин итү» процесслы чаралар комплексы			
	Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Р.Ә.Кузюров – Татарстан Республикасы урман хужалыгы министры	-	
1.	Урманнардан файдалану, аларны торгызу һәм зарарлы организмнардан саклауның нәтижелелеген арттыру	1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә тапшырылган Россия Федерациясе вәкаләтләрен үтәү, аларның үтәлешен тәэмин итү урманнарның экологик потенциалын саклауны, урманны планлаштыруны һәм регламентка салуны исәпкә алып урманнардан интенсив файдалануны оештыру чараларын башкару белән гамәлгә	1. Урман фонды җирләренең 1 гектары исәбеннән чыгып, урман фонды җирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләме. 2. Урман фонды җирләренең гомуми майданында файдалануга

		<p>ашырыла; дәүләт урман реестрын алып бару һәм урман фонды жирләренең гомуми мәйданында файдалануга тапшырылган урман фонды жирләре мәйданы өлешен арттыру.</p> <p>2. Урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет системасына түләүләр күләмен арттыру</p>	<p>тапшырылган урман фонды жирләре мәйданы өлеше.</p> <p>3. Фактта агач хәзерләү күләменен билгеләнгән һәм рөхсәт ителгән агач алу күләменә карата нисбәте.</p> <p>4. Татарстан Республикасы территориясенен урманлылыгы</p>
2.	Урман янгыннары барлыкка килүне һәм таралуны кисәтү, шулай ук аларны сүндерү нәтижәләлеген арттыру	<p>1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгының махсус учреждениеләрен урман янгыннарын сүндерү техникасы һәм жайланмасы белән тәмин итү.</p> <p>2. Билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгыннары өлешен арттыру</p>	<p>1. Урман янгыннары мәйданы.</p> <p>2. Урман янгыннарының гомуми санында алар билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгыннары өлеше</p>
3.	Урман янгыннарын сүндерү формироваиеләре эшчәнлеген тәмин итү һәм янгынга каршы пропагандалау	<p>1. Махсулаштырылган учреждениеләрне урман янгыннарын кисәтү һәм сүндерү чаралары белән тәмин итү дәрәжәсен арттыру.</p> <p>2. Учреждениеләрне карап тоту һәм урман янгыннары билгеле булганда кичектергесез чара күрү өчен барлык кирәкле әйберләр белән жиһазландыру</p> <p>3. Татарстан Республикасы урман янгыннары формироваиеләренең коммуникабельеге һәм алардан файдалану мөмкинлеген дәрәжәсен арттыру</p>	<p>1. Татарстан Республикасы территориясендә урман үсемлекләре үскән, янгыннардан һәлак булган урман фонды жирләренең чагыштырма мәйданы.</p> <p>2. Махсулаштырылган учреждениеләрне урман сүндерү техникасы һәм жайланмасы белән тәмин итү</p>
4.	Урман орлыкчылыгы һәм питомник хужалыгы нәтижәләлеген арттыру	<p>1. Төбәкләрдә гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар булган очракта, гарантияләнгән урман торгызуны тәмин итү максатларында урман үсемлекләре орлыкларының региональ фондын формалаштыру һәм саклау.</p> <p>2. Урманнарның экологик потенциалын саклауны тәмин итә торган урман орлыкчылыгы объектларын төзү һәм карап тоту, интенсив урман</p>	<p>1. Әзерләнгән орлыкларның гомуми күләмендә яхшыртылган нәсел сыйфатлары булган орлыклар өлеше.</p> <p>2. Утырту материалының гомуми күләмендә ябык тамыр системалы утырту материалы өлеше</p>

		торгызу һәм урман үрчетү чараларын гамәлгә ашыру, шулай ук урманнарны тәрбияләүне, урманнарның продуктивлыгын арттыруны һәм урманнарның токимлы составын яхшыртуны тәмин итә торган урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә тапшырылган вәкаләтләрне үтәү	
5.	Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә идарә	<p>1. Дәүләт программасын гамәлгә ашыру белән идарә итү эшләрен координацияләүне төбәк дәрәжәсендә тәмин итү.</p> <p>2. Урман хужалыгында стратегик планлаштыру документларын эшләү.</p> <p>3. Хисапларны формалаштыру; урман хужалыгы кадрларын әзерләү, янадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү.</p> <p>4. Дәүләт хезмәтләре күрсәтү.</p> <p>5. Россия Федерациясе бюджет системасына күчерелә торган керемнәрне исәпләү, исәпкә алу һәм аларның тулысынча һәм үз вакытында керүен тикшереп тору буенча, урманнардан файдаланудан керемнәрн буенча баш администраторының хокукый актларында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаclarы буенча, шулай ук түләүләр, пенялар, штрафлар буенча бурычларны түләүчеләрдән мәжбүри түләтү чараларын гамәлгә ашыру һәм хисаплылык формалаштыру буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен администрацияләү</p>	<p>1. Дәүләт урман реестрыннан өземтә алу буенча дәүләт хезмәте күрсәтүгә алынган заявкаларның гомуми санында әлеге хезмәттән файдалану өчен урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясе субъектының дәүләт хакимияте органына мөрәжәгать иткән гражданнырга һәм юридик затларга бирелгән өземтәләр өлеше.</p> <p>2. Урманнарның гомуми мәйданыннан саклау функцияләрен башкара торган урманнарның сакланышы</p>
6.	Урман тармагына белгечләрне жәлеп итү һәм беркетү өчен шартлар тудыру	<p>1. Урман хужалыгында яшь белгечләрне жәлеп итү һәм аларны тотып калу.</p> <p>2. Урман комплексы хезмәткәрләренең мотивациясен һәм һөнәри жаваплылыгын арттыру.</p> <p>3. Урман тармагын югары квалификацияле</p>	Агымдагы елда жәлеп ителгән яшь белгечләр саны

		белгечләр белән тәмин итү һәм анда кадрлар составы кытлыгын киметү	
7.	Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә аерым вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәмин итү	1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә тапшырылган Россия Федерациясе вәкаләтләрен үтәү. 2. Үткән елдагы бозулар risksы дәрәжәсенә карата урманнарда зыян салган урман законнарын бозулар санын киметү	1. Үткән елдагы бозулар risksы дәрәжәсенә карата урманнарда зыян сала торган урман законнарын бозулар барлыкка килүне кисәтү динамикасы. 2. Тиешле хокук бозулар бетерелгән күрсәтмәләр өлеше. 3. Салынган штрафлардан түләтелгән акча өлеше
8	Техника һәм жайланма паркын яңарту	Югары житештерүчән урман эзерләү машиналары, урман кисү һәм агач эшкәртү жиһазлары, транспорт чаралары сатып алу	Урман эзерләү машиналары, урман кисү жайланмалары, транспорт чаралары сатып алу

5. Татарстан Республикасы дәүләт программасының финанс белән тәмин ителеше

Татарстан Республикасы дәүләт программасының, структур элементның исеме / финанс белән тәмин ителеш чыганагы	Гамәлгә ашыру еллары буенча финанс белән тәмин ителеш күләме, мең сум			
	2024 ел	2025 ел	2026 ел	барлыгы
1	2	3	4	5
«Татарстан Республикасының урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы – барлыгы, шул исәптән:	1 112 534,9	1 152 801,4	1 114 756,8	3 380 093,1
федераль бюджет	488 979,9	515 296,0	477 251,4	1 481 527,3
Татарстан Республикасы бюджеты	623 555,0	637 505,4	637 505,4	1 898 565,8
территориаль дәүләт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	0,0	0,0	0,0	0,0
бюджеттан тыш чыганаclar	0,0	0,0	0,0	0,0
«Урманнарны саклау» төбәк проекты – барлыгы, шул исәптән:	116360,7	129950,7	0,0	246311,4
федераль бюджет	116360,7	129950,7	0,0	246311,4

1	2	3	4	5
Татарстан Республикасы бюджеты	0,0	0,0	0,0	0,0
территориаль дөүлэт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	0,0	0,0	0,0	0,0
бюджеттан тыш чыганаclar	0,0	0,0	0,0	0,0
«Социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү» төбәк проекты – барлығы, шул исәптән:	70500,0	70500,0	70500,0	211500,0
федераль бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0
Татарстан Республикасы бюджеты	70500,0	70500,0	70500,0	211500,0
территориаль дөүлэт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	0,0	0,0	0,0	0,0
бюджеттан тыш чыганаclar	0,0	0,0	0,0	0,0
«Урман мөнәсәбәtlәре өлкәсендә дөүлэт вазыйфаларын нәтижәле гамәлгә ашыруны тәәмин итү» процесслы чаралар комплексы – барлығы, шул исәптән:	925 674,2	952 350,7	1044 256,8	2 922 281,7
федераль бюджет	372 619,2	385 345,3	477 251,4	1 235 215,9
Татарстан Республикасы бюджеты	553 055,0	567 005,4	567 005,4	1 687 065,8
территориаль дөүлэт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	0,0	0,0	0,0	0,0
бюджеттан тыш чыганаclar	0,0	0,0	0,0	0,0